

اکران فیلم «پروا» با بازی حسام محمودی

اکران فیلم «پروا» به کارگردانی مهران مهدویان از روز چهارشنبه سوم خرداد در سینماها آغاز می‌شود.

پروا که در گروه هنر و تجربه اکران خواهد شد، دومین ساخته سینمایی مهران مهدویان بعد از فیلم «اگزما» است. این فیلم همچون ساخته قبلی کارگردان به مسأله‌ای اجتماعی می‌پردازد. در خلاصه داستان پروا آمده: «خسرو امیری ۳۰ ساله، شغل چندان مناسبی ندارد. او تلاش می‌کند که شرایط شغلی خودش

را تغییر دهد اما در این مسیر با مشکلاتی مواجه می‌شود.» نقش اصلی این فیلم را زنده‌یاد حسام محمودی بازیگر فیلم‌هایی چون غریب و عطرآلود بازی کرد که مدتی قبل درگذشت. مهتاب ثروتی، سیامک ادیب، آسیه سلطانی، اکبر آیین، علیرضا مویدی، وحید میرزابیگی، فرزاد باقری، زینب شهبانی، مهرداد بخشی، دانیال حاجی‌زاده، مهدی میری و محمد شامی از دیگر بازیگران این فیلم سینمایی هستند. پروا پیش از اکران عمومی

چرا سینمای ایران توجهی به ساخت فیلم‌های جاسوسی ندارد؟

علی رستگار گروه فرهنگ و هنر

قرار می‌دهند. همه این شکل‌های جاسوسی نیاز به هوشمندی، دانش، تخصص، آرامش و البته جسارت و شجاعتی خاص و منحصر به فرد دارد و ناتوانی و انفرش در هر یک از این موارد، می‌تواند تبعاتی جبران‌ناپذیر به همراه داشته باشد و حتی به قیمت از دست دادن جان جاسوس تمام شود، به خصوص در ابعاد بزرگ و امنیتی، این کار مصداق بارز جرائمی سازمان یافته و علیه امنیت ملی است و کوچک‌ترین نقص و درز اطلاعاتی، عواقب بسیار سنگینی خواهد داشت.

چرا فیلم جاسوسی کم داریم؟

چرا سینمای ایران به ظرفیت فراوان فیلم‌های جاسوسی بی‌اعتناست و خیلی کم دست به جاسوس‌بازی می‌زند؟ یکی از مهم‌ترین دلایل آن نبودپشتوانه‌ادی در این زمینه‌است.اگرهالیوود و سینمای غرب همواره جاسوس‌های زنده، کاربلد، جذاب و کاریزماتیک در فیلم‌هاعلم می‌کند و آثاروی مهیج و درخشان می‌سازد و کلی تماشاکر در دنیا را مجذوب و سرگرم می‌کند، پشتوانه ادبی غنی و خوبی در این خصوص دارد و پس از موفقیت داستان‌ها و باورقی‌ها در مطبوعات و درخشش کتاب‌هایی با قصه‌های جاسوسی، دست به اقتباس سینمایی و تلویزیونی آنها زده و در هر دو فضا بهره بسیار خوبی برده است. تا زمانی که ما ادبیات جاسوسی نداشته باشیم، توقع داشتن یک سینمای جاسوسی بیهوده است یا دست‌کم چندان پشتوانه مستمر و موثری نخواهد داشت. یکی از راهکارها در این زمینه، تربیت و آموزش نویسندگان نوجوان و جوان است. این مهم می‌تواند در دانشگاه‌های هنر و سینما و در شاخه‌های فیلمنامه‌نویسی و کارگردانی جدی گرفته شود و قلم‌زدن و ساختن اثر در ژانرها و زیرژانرهای مختلف را تکلیف و وظیفه‌ای همیشگی بدانند. بعد از روند موفق ادبیات جاسوسی و تعامل مؤثر با سینماست که می‌توان نسبت به تولید فیلم‌های جاسوسی باکیفیت امیدوار بود.

در زمینه نوشتن داستان‌ها یا فیلمنامه‌های جاسوسی، حتما باید از حضور مشاوران نهاد‌های امنیتی و اطلاعاتی استفاده کرد. اگر خودشان هم دست به قلم باشند چه بهتر. این حضور و همکاری با توجه به تخصص و تجارب مهم این افراد، نتایج مؤثر، ملموس و درخشانی در سینما و فیلم‌های جاسوسی و امنیتی خواهد داشت. اما یکی از اشکالات اینجاست که ملاحظات اطلاعاتی و موانع تعامل اهل ادبیات و سینما با نهاد‌های امنیتی، راه را بر این همکاری می‌بندد یا حداقل کار را بسیار سخت می‌کند و باعث می‌شود تعداد فیلم‌های سینمایی ساخته شده در این زمینه از شمار محدودی فراتر نرود. انتظار می‌رود نهاد‌های مسئول در این زمینه، همکاری موثر

و مستمری با ادبیات و سینما داشته باشند و با تغییرات در اسم‌ها و با رعایت نکات امنیتی، اجازه روایت داستانی و سینمایی برخی پرونده‌های جاسوسی موفق و به سرانجام رسیده و رسانه‌ای شدن را صادر کنند تا ضمن خلق آثاری جذاب برای مطالعه و تماشای، هشدارهای امنیتی و اطلاعاتی آن هم تلنگری جدی به جاسوسان و خرابکاران احتمالی باشد.

به جز این و فارغ از بحث آموزش و تعامل با نهاد‌های امنیتی، حتی کپی و برگردان نمونه‌های موفق سینمای جهان هم برای تولید فیلم‌های جاسوسی پیشنهاد می‌شود. منظور تقلید نعل به نعل نیست بلکه می‌توان با الهام از ایده‌های آثار شاخص جهانی و هماهنگ سازی آن با فرهنگ

و فضای ایرانی، به فیلم‌های جاسوسی مهیج ایرانی رسید.

کمی‌تا قسمتی جاسوس

در سال‌های اولیه پس از انقلاب، چندان خبری از فیلم‌های جاسوسی نبود و فضای هنوز ملتهب آن سال‌ها و ملاحظات سیاسی، اجازه نمی‌داد فیلمسازان به این سمت حرکت کنند. فیلم‌ها یا مربوط به جنگ و دفاع مقدس بودند یا مولودرام‌های خانوادگی یا آثار حادثه‌ای. به تدریج چند فیلمساز چشمه‌هایی از جاسوس‌بازی را در بخش‌هایی از قصه‌های‌شان گنجاندد. نقطه‌ضعف (محمد رضا اعلامی)، تاواریش (مهدی فخیم‌زاده)، ابلیس (احمد رضا درویش)،

در سینماهای داخل کشور، در جشنواره‌های جهانی مختلفی از کشورهای یونان، آمریکا، اسپانیا و جشنواره‌های آسیایی حضور داشته و توانسته جایزه Film Future فستیوال آکولاد را در کالیفرنای آمریکا از آن خود کند. برخی از عوامل این فیلم عبارتند از: تهیه‌کننده: محمدرضا مصباح، مدیر فیلمبرداری: حسن اصلائی، طراح چهره‌پردازی: محمود دهقانی، تدوین: پگاه احمدی، صدایردار: محمد کیان ارثی.

منطقه ممنوع (رضا جعفری)، متهم (کریم آتشی)، حرفه‌ای (اسماعیل فلاح‌پور)، قانون (فرامرز قریبیان) و... برخی از فیلم‌هایی هستند که کمی تا قسمتی جاسوسی در آنها وجود دارد. اما در سال‌های اخیر، جسارت فیلمسازان برای ورود بیشتر به این عرصه باز و امیدوارکننده است و چند فیلم در سینمای ایران را می‌توان نام برد که موارد جاسوسی در آنها پررنگ و تعیین‌کننده است. بیشتر هم این اتفاق در فیلم‌هایی سیاسی و در فضای امنیتی و اطلاعاتی دیده شده است وگرنه هنوز با متر و معیارهای فیلم‌های جاسوسی صرف که در سینمای هالیوود و غرب به وفور ساخته می‌شود، فاصله زیادی داریم. فیلم رویاه به کارگردانی بهروز افخمی یکی از این آثار است که با وجود پرداختن به موضوع ترور دانشمندان هسته‌ای، پای جاسوس را هم به قصه‌اش باز می‌کند و حتی عنوان فیلم اشاره به او دارد. ورود برادر ناتنایه‌بو به ایران در قالب یک تورست برای ترور یکی از دانشمندان هسته‌ای ایران، ایده جذابی است اما با جاسوس‌بازی نصف و نیمه و تقریباً ناموفقی طرفیم. ابراهیم خاتمی کی‌از جمله فیلمسازانی است که در دوران

متأخر فیلمسازی‌اش، سراغ فضای امنیتی و اطلاعاتی رفته و هم در به رنگ ارغوان و هم در باد یگارد پای جاسوس را به قصه باز کرده و در کنار موضوعات اصلی، از جاشنی موش و گربه‌بازی فضای جاسوسی بهره برده است.

فضای برخی فیلم‌های محمد حسین مهدویان هم ایجاب کرد که برای افزایش تعلیق و هیجان قصه، سراغ جاسوسان و مسأله نفوذ و باگ‌های امنیتی و اطلاعاتی برود. این اتفاق به‌ویژه در دو فیلم ماجرای نیمروز و ماجرای نیمروز: رد خون رخ داده و شخصیت‌های مسعود کشمیری (مهدی پاکدل) و عباس زریبیافان (حسین مهری) از نمونه‌های بارز جاسوس و نفوذی در دل گروه اطلاعاتی هستند.

قلمروهای طلا (ابوالقاسم طالبی) یکی از فیلم‌هایی است که جاسوسی در آن محوری و تعیین‌کننده است. جاسوسی که با وجود مسائل امنیتی و اطلاعاتی در سطح ملی و مداخله نیروهای خارجی، زیرمجموعه تریلر سیاسی تعریف می‌شود.

فضای سازمان مجاهدین خلق و گروهک تروریستی منافقین هم به دلیل ماهیت آنها، مستعد روایت‌های جاسوسی، اطلاعاتی و امنیتی است. در فیلم‌های سیانور (بهروز شعبانی) و امکان (کمال تبریزی) هم شاهد

چنین جاسوس‌ها و مأمورانی برای نفوذ و جمع‌آوری اطلاعات برای عملیات هستیم. در فیلم‌های شبی که ماه کامل شد (ترگس آبیار) و روز صفر (سعید ملک‌ان هم که هر دو با محوریت یک تروریست روایت می‌شوند، بحث‌های اطلاعاتی و امنیتی به جاسوس‌بازی راه می‌دهد و بخش زیادی از تعلیق و هیجان قصه‌ها مبتنی بر نفوذ و عملیات‌های جاسوسان و مأموران به جبهه مخالف است.

فیلم لباس شخصی (امیرعباس ربیعی) یکی از مهم‌ترین فیلم‌های سینمای ایران با فضای جاسوسی است که نفوذ ناخدا بهرام افضلی از اعضای حزب توده را روایت می‌کند که وقتی فرامنده نیروی دریایی ارتش ایران بود به جرم جاسوسی و انتقال اسناد به‌کلی سری به اتحاد جماهیر شوروی دستگیر و اعدام شد. با این حال فیلم با وجود رومانی در سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر در سال ۹۸ به اکران عمومی نرسیده است. ملاحظاتی از این دست در سینمای ایران است که فیلمسازان را برای ساخت فیلم‌های جاسوسی دچار تردید اساسی می‌کند و باعث می‌شود قید قدم‌زدن در این مسیر را

برزنند. وگرنه لباس شخصی از آنجا که سراغ یک پرونده مهم جاسوسی تاریخ ایران رفته و از قصا به خوبی و با جذابیت و التهاب هم آن را روایت کرده، چرا باید دچار چنین سرنوشتی شود؟

فیلم‌های ضد (امیرعباس ربیعی)، مصلحت (حسین دارابی)، هناس (حسین دارابی)، دیدن این فیلم جرم است (رضاهتاپیچیان)، گناهکاران (فرامرز قریبیان)، مخمسه (محمدعلی سجادی) و کم‌دی‌هایی چون خوب، بد، جلف ۲: ارتش سری (پیمان قاسم‌خانی) و جاسوس‌بازی (محمدرضا فاضلی) برخی دیگر از آثاری است که عناصر جاسوسی در آنها به چشم می‌خورد.

برش

نوشتن سری کتاب‌های جیمزباند، پاس گل تماشایی به تولید مجموعه

فیلم‌هایی با محوریت همین شخصیت داد؛ مامور سرویس اطلاعات مخفی انگلیس (MI۶) با کد شماره ۰۰۷ که دست به خطرناک‌ترین عملیات‌های جاسوسی به نفع بریتانیا می‌زند. شخصیت و کتاب‌ها و فیلم‌هایی که محصول دوران جنگ سرد بود و انگلستان و آمریکا به خوبی توانستند با اغراق‌های سینمایی آن را علیه شوروی علم کنند. سری فیلم‌های ماموریت غیرممکن با بازی تام کروز و هویت بورن با بازی مت دیمن از دیگر آثار مشهور سینمای جهان با فضای جاسوسی است.

سینمای جوان

جشنواره منطقه‌ای دنا برگزار می‌شود

زمان برگزاری شصت‌وهفتمین جشنواره منطقه‌ای سینمای جوان یاسوج (دنا) مشخص شد. شصت‌وهفتمین جشنواره منطقه‌ای سینمای جوان یاسوج -دنا با هدف شناسایی و معرفی استعداد‌های

سینمایی، تثبیت جایگاه فیلم کوتاه به عنوان یکی از مقوله‌های مهم فرهنگی با رویکرد ایجاد تنوع و تنگتر در انواع فیلم کوتاه از طریق تأکید بر ژانرهای سینمایی به مدت چهار روز از ۱۳ تا ۱۷ تیرماه در استان کهگیلویه وبویراحمد برگزار می‌شود و میزبان فیلمسازان و عکاسان جوان خواهد بود. این دوره از جشنواره منطقه‌ای سینمای جوان که قرار بود در بازه زمانی ۲ تا ۵ اسفند ۱۴۰۱ در شهر یاسوج برگزار شود اما به دلیل تعویق در برگزاری دو جشنواره منطقه‌ای بزد و بوشهر، به تیر ۱۴۰۲ موکول شد. در شصت‌وهفتمین جشنواره منطقه‌ای سینمای جوان یاسوج - دنا، توجه به سینمای بومی و فیلم‌های ژنریک در اولویت انتخاب و داوری خواهند بود. این رویداد سینمایی از ۱۰ تا ۱۳ تیر ۱۴۰۲ به میزبانی انجمن سینمای جوانان ایران- دفتر یاسوج و به دبیری امین درخشان برگزار می‌شود.

رویداد

عرض ارادت به امام رضا(ع) با اکران ۱۰ فیلم

برنامه به ۶۰ سال سینمای ایران و عرض ارادت به پیشگاه امام رضا(ع)» از ۲۱ اردیبهشت تا ۹ خرداد ماه هرشب برگزار خواهد شد. آن‌طور که روابط عمومی مؤسسه تصویر شهر خبر داد، همزمان با دهه کرامت در برنامه‌ای با عنوان ۶۰ سال سینمای ایران و عرض ارادت به پیشگاه امام رضا(ع)، آثاری درباره امام رضا(ع) طی ۱۰ روز به نمایش درمی‌آید. این برنامه از ۲۱ اردیبهشت تا ۹ خرداد ماه هرشب ساعت ۸ در شهرهای مشهد مقدس (پردیس مهر کوهسنگی)، قم (سینماایه)، شیراز (سینما شیراز) و ری (پردیس سینمایی راگا) میزبان علاقه‌مندان سینمای ایران خواهد بود. رومانیای از «اخت الرضا» به کارگردانی مجتبی طباطبایی همزمان با میلاد حضرت معصومه (س) اولین فیلم این مجموعه خواهد بود و تا شب میلاد امام رضا(ع) فیلم‌های کیمیا (احمد رضا درویش)، آسمان هشتم (حسن نخعی)، بچه زرنگ (بهنود نکویی)، محمدجواد جنتی و هادی محمدیان)، شب (رسول صدرعاملی)، دعو تنامه (مهرداد فرید)، به آهستگی (مازیار میری)، با ضامن آهو (پرویز کیسماوی)، مشهد مقدس و ایمان (حسین ترابی)، زمزمه (خسرو ملک‌ان) و بدون قرار قبلی (بهروز شعبانی) به عنوان محصولات شش دهه سینمای ایران با موضوع رضوی روی پرده خواهند رفت.

جمشید هاشم‌پور جمشید هاشم‌پور در «لانگ شات»

جمشید هاشم‌پور ستاره بی‌چون و چرای ایران در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ بود و با فعالیت در سینمای اکشن و فیلم‌های حادثه‌ای بسیاری از تماشاگران را به سالن‌های سینما کشاند و باعث فروش‌های زیادی در گیشه شد. به دلیل همین نقش سازنده هاشم‌پور یا همان جمشید آریا سابق در سینمای بدنه و تجاری ایران و البته نقش‌های مهم و ماندگاری در برخی از فیلم‌های درخشان سینمای ایران از جمله مادر (علی حاتمی) و پرده آخر (اوروژ کریم مسیحی)، همیشه فضا برای تقدیر و تکریم از او باز است. در تازه‌ترین قدردانی از هاشم‌پور، گروه اجرایی نمایش «لانگ‌شات» از این هنرمند پیشکسوت در آخرین روز اجرا در تالار سایه تقدیر به عمل آورد.

